

Čtrnáctideník • 26. března 2002

02

29 Kč

RECEPTÁŘ

*prima
nápadů*

na návštěvě

Koně a koníčky

Jany Bouškové
a Václava Vydry

prima vařečka

Originální recepty

domácí lékař

Jožky Černého

Kopřivové
osvězení

naše zahrada

Jarní hit

Petrkliče

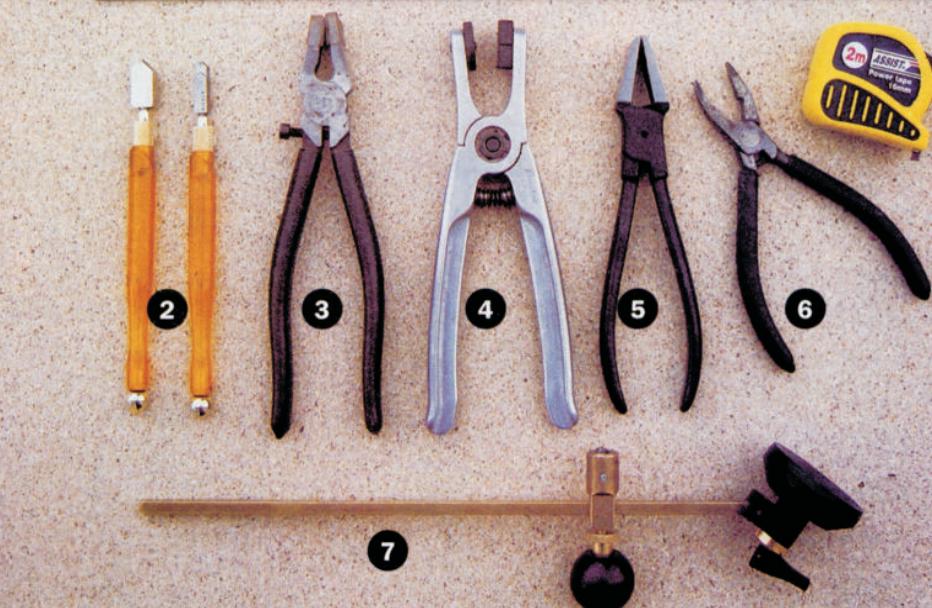

9 771213 741004

1

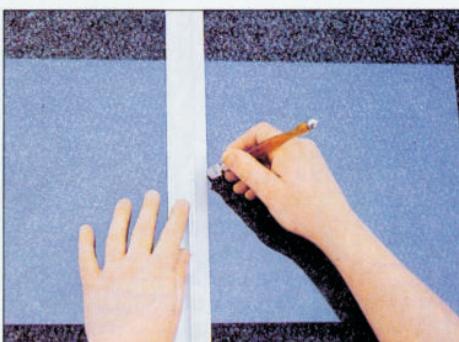
1

1. Velká a malá řezací lišta pro rovné řezy (cena od 200 do 700 Kč), 2. řezáky NIKKEN se širokou a úzkou hlavou z tvrdokovu (cena 990 Kč), 3. trojbodé kleště s prohnutou čelistí, které slouží k rozlamování větších tabulek skla (cena 400 Kč), 4. speciální trojbodé kleště sloužící k rozlamování oblouků (cena 2500 Kč), 5. odlamovací kleště s rovnou čelistí k odlamování dlouhých úzkých proužků skla (cena 400 Kč), 6. vylamovací kleště na malé kousky se používají k odlamování vnitřních i vnějších radiusů (cena 300 Kč), 7. speciální řezák na sklo pro kruhové výrezy o průměru od 10 do 60 cm (cena 1700 Kč).

1 K odměření požadovaného rozměru je zapotřebí svinovací metr a lihový (nemazavý) fix. Linii řezu si pak můžete fixem na tabulce skla vyznačit.

2 K vyznačené linii přiložte řezací lištu nebo rovné pravítko a řez veděte jedním dlouhým tahem. Řezací kolečko musí přesně kopírovat linku.

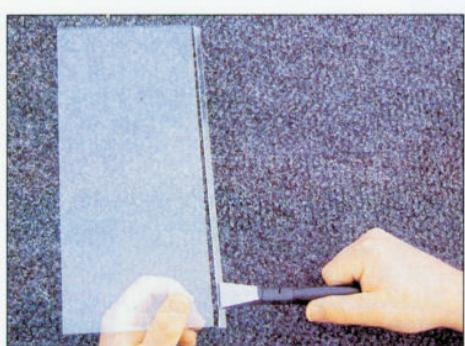
Nebojte

Zajala vás výroba skleněné mozaiky v minulém vydání? Potom se určitě nevyhněte řezání skla. Problém je v tom, že většina lidí má z práce se sklem strach. Učit se práci sklenáře–profesionála by zřejmě nemělo smysl, pokud si potřebujete zasklit jedno rozbité okno. Chcete-li se však pustit do barevné mozaiky, anebo se odhodláte dokonce k experimentům s tzv. tiffany technikou (více informací najdete v příštím čísle), potom se znalost některých „figlů“ vyplatí. „V první řadě je nutné zbavit se strachu ze skla. Nicméně jistá opatrnost přece jen být musí,“ tvrdí Jaroslav Rejzek z firmy TGK, která na nás trh dodává barevná vitrážová skla i potřeby pro sklenáře. „Ona opatrnost se týká především nepříjemností v podobě střepinek zaražených pod kůži třeba při neopatrném úklidu stolu.“ Tiffany technika, případně mozaika, to je především práce s ostrými střepy. Proto se drobným poraněním neubráníte. Čistý pracovní stůl je však podle J. Rejzka naprostý základ. Zde je třeba upozornit i na to, že tabulové sklo je třeba řezat na rovném podkladu (např. stole) a nejlépe s pružnou podložkou. Osvědčil se např. kus koberce či pryže. Další podmínkou úspěšného zvládnutí práce s plochým sklem je vhodné náčiní. Základem je kvalitní řezák, příp. kleště a řezací lišta. Ostatní je již jen otázkou odvahy a cviku. Nezapomeňte rovněž na to, že barevné vitrážové sklo je oproti čirému poněkud tvrdší a hůře se lámá.

Připravil: Jiří Savinec, foto: autor

3 Nyní můžete naříznutou tabulku rozlomit. Pokud se skla nebojíte, uchopte je do obou rukou (palce jsou nahore) a tabulku jednoduše zlomte.

5 Úzký proužek skla již v ruce neodlomíte. Potom musíte použít odlamovací kleště se širokou hlavou. Dlouhý řez je zapotřebí odlamovat postupně.

6 K odlamování malých kousků se používají vylamovací kleště. Potřebujete hlavně u malých výrezů nepravidelného tvaru (tiffany technika).

7 Řez nepravidelného tvaru si na tabulce nejdříve vyznačte lihovým fixem a řezák potom veděte od ruky pomalu jedním tahem podle této linie.

se skla!

3 prima tipy

■ Řezák na sklo (resp. rezací kolečko) je nutné chránit před mechanickým poškozením, zejména před pádem na zem. Uchováváme jej proto podobně jako např. pastelky – postavený ve skleničce rezací hlavou vzhůru.

■ Životnost řezáku i kvalitu řezu skla prodlouží občasné promazání řezného kolečka speciálním olejem (prodává se společně s řezáky), případně lze použít i petrolej. Rezané sklo potom bývá mastné a je zapotřebí je odmastit.

■ Běžný řezák lze použít na sklo o síle od 2 do 6 milimetrů. Na silnější tabulové sklo (8, 10, 19 mm) již jsou zapotřebí speciální řezáky a především rozlamovací kleště. Složitější tvary ze silného skla se vyplatí řezat vodním paprskem.

Kontaktní adresa:

TGK - Technika, sklo, umění, s. r. o.

Skalice 230, 471 71

Skalice u České Lípy

Tel./fax: 0424/731 168,

0602/224 498

www.tgk-cz.cz

4 Použít můžete i rozlamovací trojbodé kleště. Okraj tabulky sevřete do čelistí tak, aby linie řezu byla přesně uprostřed a opatrne stlačte.

5 Tabulku poté můžete rozlomit v ruce. V případě členitějších výrežů si linii řezu rozvrhněte na několik etap. Sklo pak musíte začistit na brusce.

Schovat, prodat, vyhodit?

Stálými dodavateli, za něž je každý bazar vděčný, bývají starí lidé. Je logické, že právě oni nosí věci letité, které přepečlivě opatrovali po celý život. A nejen oni – před nimi mnohdy ještě generace jejich rodičů a prarodičů. Ne všechno, co přinesou, musí být samozřejmě nutně vzácnost, ale mezi předměty vcelku běžnými se v takovém výkupu zpravidla najde alespoň jedna věc zajímavá, někdy dokonce unikátní. Dnešní pozoruhodná sestava, kterou přinesl milý, o hodně dříve než my narozený manželský pár, je toho dokladem...

Připravili: Monika Horáková, Tomáš Vojkůvka,
 Štěpán Lutanský

Zazvoňte si na sluhu!

Jednoduchý mechanismus pod kloboučkem baculatého zvonku se uvádí do chodu prostým poklepem na horní knoflík. Na ozdobném litinovém podstavci stával zřejmě kdysi bud' na pultu recepce malého rodinného hotýlku nebo v salonu dobré finančně situované rodiny. Ačkoli v některém z útulných penzionů by se služebně „uchytí“ i dnes, je to v současné době předmět zajímavý spíše sběratelsky. Možná, že byste se divili, kolik fanoušků historické zvonky dnes mají, a tak jsme i za tento zajímavý exemplář mohli zaplatit 600 Kč.

Umývadlo jako ozdoba

Toto kameninové umývadlo stávalo kdysi na mramorové desce mycího stolku a doplněno džbánem i miskami na hřebeny a mýdlo vytvářelo v ložnici malebné zákoutí. Pohled to byl jistě pěkný, s hygiénou nalévanou ze džbánu už to bylo o něco horší. V chudších rodinách mívali umývadlo obyčejnější, čistě bílé. Ti mnohem víc si mohli doprát kousky zdobené barevnými obtisky nebo dokonce malované. Dnes je to předmět spíš dekorativní, než praktický, přesto se ale i umývadlo z 20. let nepochyběně někomu zalíbí. Přijali jsme je za 400 Kč.

Pro malou švadlenku

Stolní šicí stroj slavné firmy Singer byl vysoký pouhých 20 cm, což mělo svůj důvod. Byl totiž určen do dětského pokoje jako hračka. Pokud si ale myslíte, že šlo o zdářilou atrapu, jste na omylu – dalo se na něm opravdu šít, takže budoucí hospodynka mohla někdy na počátku 20. století bez problémů osatit všechny své panenky. Dodnes je stroj v takovém pořádku, že by stačilo jej vycistit, promazat a mladá dáma o století později může udělat totéž. Za krásně zachovalý šicí stroj jsme tedy mohli s potěšením nabídnout 1700 Kč.

Malá radost k čaji o páté

Odpolední čajová sešlost interesantních starých dam se nám okamžitě vybavila při pohledu na tuto kouzelnou barevnou cukřenku. Nikoli z porcelánu, ale z tenké kameniny ji vyrábili ve druhé polovině 19. století v Anglii, její jemně prolamované stěny i drobná ouška přitom ozdobili tištěným květinovým dekorem. Celý servis s miskovitými šálky, konvíci a mlékovkou, jehož součástí cukřenka původně určitě byla, musel být opravdu krásný a nám nezbylo než zalitovat, že se nedochoval. I samotnou cukřenku jsme ale uvítali rádi a poskytli za ni ochotně 400 Kč.